

ΕΚΑΙΔΕΥΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΔΙ

Τόμος Β'.
ΑΡΙΘΜ. 41.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκαστου έτους, έξάμηνος μόνον
και προπληρωτέα: Πανταχού φράγκ. χρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Β'.

τῇ 1/13. Σεπτεμβρίου 1886.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΙΚΩΝ ΠΤΗΝΩΝ.

(συνέχεια και τέλος).

Ομοίως προφητικήν σημασίαν ως σύμβολον μυστηριωδών δυνάμεων είχε και εξακολουθεῖ ἔχων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν και ὁ κόραξ. Κατὰ τὴν ἑλληνικήν ἀρχαιότητά ἦτον ἀφιερωμένος εἰς τὸν θεὸν τοῦ ὕπνου και ἵπτατο προπορευόμενος αὐτοῦ, ἐφαπλῶν ἐπὶ τῆς γῆς γαλήνην και νυσταγμόν. Ὁ δὲ Αἰλιανὸς λέγει: „ὁ κόραξ, ὄρνιν αὐτόν φασιν ἱερόν, και Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσι ταῦτά τοι και μαντικοῖς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτόν, και ὀπτεύονται γε πρὸς τὴν ἐκείνου βοήν οἱ συνιέντες ὄρνιθων και ἔδρας και κλαγγὰς και πτήσεις αὐτῶν ἢ κατὰ λαϊὰν χεῖρα ἢ κατὰ δεξιάν.“ Ἐν τῇ γερμανικῇ μυθολογίᾳ ἀναφέρεται ὁ Οὐδίνος ἔχων προφητικούς κόρακας, ἀλλ' ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ἡ μαντικὴ δύναμις τῶν κοράκων προσέλαβε κακὴν σημασίαν, και τοῦτο ἴσως προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Νῶε ἐκ τῆς Κιβωτοῦ ἐξαποσταλὲς κόραξ δὲν ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὸν κύριόν του, ἀλλ' ἐξηκολούθησεν ἐγωϊστικῶς νὰ ἵπταται ὑπεράνω τῶν ὑδάτων, ἕως οὗ ταῦτα ἀπεξηράνθησαν. Ἀλλ' ἡ περιστέρᾳ ἀπ' ἐναντίας, ἐπανακάμφασα εἰς τὴν Κιβωτὸν και διὰ τοῦ κλάδου ἐλαίας εἰς τὸ ράμφος της ἀναγγείλασα, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέστρεψε τὴν ὀργὴν του ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, προσείλκυσε εἰς ἑαυτὴν τὴν συμπάθειαν τῶν ὀπαδῶν τῆς Παλαιᾶς και Και-

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Β'.

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΚΑΛΩΝΗ.

νῆς Διαθήκης. Ἐν μορφῇ περιστερᾶς ζωγραφεῖται καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, τὸ σύμβολον δὲ τοῦτο βλέπομεν εἰς τὰς εἰκόνας καὶ εἰς τοὺς ἄμβωνας ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν μας. Ἐν γένει ἡ περιστέρα θεωρεῖται ὡς ἡ τελεία εἰκὼν τῆς πραότητος καὶ μακροθυμίας καὶ ὡς ἄγγελος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, τὸ πτηνὸν τοῦτο καὶ ἐριστικὸν καὶ λίαν φιλόνηκον εἶνε, — „περιστερὰ ἐν μὲν ταῖς πόλεσι, λέγει ὁ Αἰλιανός, τοῖς ἀνθρώποις συναγελάζονται, καὶ εἰσι πραύτατα, καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς ποσίν, ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις χωρίοις ἀποδιιδράσκουσι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένουσι. Θαρροῦσι μὲν γὰρ τοῖς πλῆθεσι, καὶ ὅτι μὴδὲν πείσονται δυσχερὲς ἴσασιν κάλλιστα. ὅπου δὲ ὀρνιθοθῆραι καὶ δίκτυα καὶ ἐπιβουλὰ κατ' αὐτῶν, ἄτρεστα οἰκοῦσιν οὐκέτι, ἵνα εἶπω τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων λεχθὲν Εὐριπίδῃ.“ Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐτιμῶντο αἱ περιστερὰ ὡς πρότυπα τῆς συζυγικῆς τρυφερότητος καὶ πίστεως, τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ἀμοιβαίως τὰ ζεύγη, οὕτω δὲ καὶ ὁ ἡμέτερος Αἰλιανός λέγει: „Περιστερὰν δὲ ὀρνίθων σωφρονεστάτην καὶ κεκολλησμένην ἐς ἀφροδίτην μάλιστα ἀκούω λεγόντων· οὐ γὰρ ποτε ἀλλήλων διασπῶνται, οὔτε ἡ θήλεια, ἐὰν μὴ ἀφαιρεθῇ τύχη τινὶ τοῦ συννόμου, οὔτε ὁ ἄρρην, ἐὰν μὴ χήρος γένηται“, διὰ τοῦτο καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἦσαν ἱερὰ καὶ ταύτης τὸ ὄχημα ἔσυρον, περιϋπτάμεναι καὶ δορυφοροῦσαι αὐτὴν ἀπαίρουσαν εἰς Λιβύην.

Ἐκ τῶν λοιπῶν ἡμέρων πτηνῶν ἀξιωμακρόνουςτος εἶνε ὁ ταῖς, ὅστις ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἱερός, ὡς ἀνήκων τῇ Ἥρᾃ, ἣν καὶ πανταχοῦ συνώδευε σημαίνων τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ἀγερωχίαν, τὴν ματαιοφροσύνην καὶ μεγαλοπρέπειαν, ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας εἰς τὸν ἀλέκτορα παλαιότερον ἀπεδόθησαν αἱ συμπαθέστεραι ἀλληγορίαι.

Ὁ ἀλεκτρυὼν εἶνε σύμβολον τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ τῶν φιλοπολέμων φρονημάτων, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων δὲ χρόνων μέχρι τῆς σήμερον νομίζεται, ὅτι διὰ τοῦ ἄσματος τοῦ καθιστᾶ εὐώδινος τὰς τικτούσας γυναικας: „ὁ ἀλεκτρυὼν τῆς σελήνης ἀνισχύσεως ἐνθουσιᾷ φασὶ καὶ σκιρτᾷ. ἥλιος δὲ ἀνίσχων οὐκ ἂν ποτε αὐτὸν διαλάβῃ, ὥδικοτάτος δὲ ἑαυτοῦ ἐστὶ τῆνικαδε. πυνθάνομαι δὲ ὅτι ἄρα καὶ τῇ Ἀθητῇ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνεον. τὸ δὲ αἴτιον, παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλὴν τε καὶ μακαρίαν ὥδιν αὐδινούσῃ, ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τικτούσαις ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πως εὐώδινος ἀποφαίνεσθαι.“ Ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις προσέλαβε τὸν ἀλεκτρυόνα ὡς σύμβολον καὶ ἐμβλημα τῶν σημαιῶν τοῦ λαοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἐπ' ἐσχάτων πολλάκις ἐγένετο εἰς τὰς ἐφημερίδας λόγος περὶ τοῦ γαλατικοῦ ἀλεκτρυόνος, ὅστις ἐν εἰκόσι καὶ γελοιογραφήμασιν ἐκ τῶν τελευταίων πολέμων παριστάνεται κατασπαρασσόμενος ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ αἵματος. Ἄλλ' ἡ παραδοχὴ τοῦ ἀλεκτρυόνος ὡς ἐμβλήματος τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ εἶνε ὅλως αὐθαίρετος· οἱ ὑποκινήσαντες τὴν μεγάλην γαλλικὴν ἐπανάστασιν εἶχον τὴν ἰδέαν, ὅτι, ἐπειδὴ οἱ ἀρχαῖοι Γαλάται καθυπετάγησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Φράγγων καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀλεκτρυὼν ἀνήκειν εἰς τοὺς Γαλάτας, ὁ δ' αἰετὸς εἰς τοὺς Φράγγους, ἔπρεπε νὰ εὕρωσι σύμβολον ἴδιον τοῦ γαλατικοῦ λαοῦ καὶ ὡς τοιοῦτον ἐπροτίμησαν τὸν ἀλεκτρυόνα μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ταυτότητα τῆς λέξεως, ἐπειδὴ ἡ λατινικὴ λέξις „Gallus“ σημαίνει καὶ Γαλάτην καὶ ἀλεκτρυόνα συγχρόνως, ἀλλ' ἱστορικῶς ὅμως ὁ ἀλεκτρυὼν οὐδὲν εἶχε τὸ κοινὸν πρὸς τοὺς Γαλάτας, διότι οὗτοι ἐπὶ τῶν νομισμάτων καὶ τῶν πολεμικῶν σκευῶν τῶν δὲν εἶχον ὡς σύμβολον τὸν ἀλεκτρυόνα,

ἀλλὰ κάπρον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνίοτε δὲ καὶ ταῦρον ἢ καλπάζοντα ἵππον.

Ἐκ τῶν ἄλλων τιθασσῶν πτηνῶν ὁ χῆν θεωρεῖται τὴν σήμερον ὡς σύμβολον τῆς μωρίας καὶ ἡλιθιότητος, ἀδίκως ὅμως, διότι τὸ ὄρνεον τοῦτο δὲν στερεῖται νοημοσύνης καὶ γενναιότητος. Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον περὶ τοῦ χηνὸς καλλιτέραν ἰδέαν καὶ ἐν τῇ μυθολογίᾳ τῶν λέγεται, ὅτι ζητήσαντός ποτε τοῦ Διὸς ἐν μορφῇ ὀδοιπόρου τὴν φιλοξενίαν τοῦ Φιλήμονος καὶ τῆς Βαυκίδος, τὸ γεροντικὸν ζεῦγος ἠθέλησε νὰ σφάξῃ χάριν τοῦ ξένου τὴν μίαν καὶ μόνην χῆνάν του, ἀλλὰ τὰ νοῆμον ζῶν ἀνεγνώρισε τὸν θεὸν καὶ ἐσώθη καταφυγὼν εἰς τοὺς πόδας του. Ὅμοιως καὶ αἱ χῆνες τοῦ Καπιτωλίου ἐν Ῥώμῃ ἐτιμῶντο ὡς ἱερὰ ζῶα διότι εἶχον σώσει διὰ τῶν κραυγῶν τῶν τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου τῶν βαρβάρων. Καὶ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ποικιλοτρόπως ἐτιμᾶτο ὁ χῆν, ἀπεδίδοτο δὲ εἰς αὐτὸν καὶ μαντικὴ τις δύναμις, οἱ δὲ Σταυροφόροι ἀπέλυον ἐμπροσθέν των μίαν χῆνα διὰ νὰ τοῖς δείξῃ ποῖον δρόμον πρέπει νὰ τραπῶσι πρὸς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας.

Ἄλλ' ἡ ἀτυχὴς νῆσσα θεωρεῖται πάντοτε ὡς σύμβολον τοῦ ψεύδους, αὐτὴ δὲ ἡ κακὴ φήμη τῆς διεδόθη κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ τηλεγράφου. Ὁ Γρίμμ λέγει, ὅτι ἀπεδόθη εἰς τὸ ὄρνεον ἡ σημασία αὕτη, διότι ψεύδός τι δημοσιεύμενον διὰ τῶν ἐφημερίδων μεταδίδεται πανταχοῦ, ὡς ἐπὶ ἐπινηχόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἐφημερίδων, ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ ἡ νῆσσα νήχεται ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ἐνίοτε ἀφανίζεται ὑπ' αὐτὰ καὶ ἐπὶ τέλους ἀναφαίνεται ἀλλαχοῦ. Οἱ Γάλλοι διατείνονται, ὅτι ἡ ἔκφρασις „canard“, σημαίνουσα ταῦτοχρόνως καὶ νῆσσαν καὶ ψεῦδος, διὰ τῶν ἐφημερίδων διαδιδόμενον, προήλθεν ἐκ τοῦ ἐξῆς περιστατικοῦ: Ἐν τινι τῶν ἐφημερίδων εἶχε δημοσιευθῇ ποτε ἀνέκδοτόν τι περὶ δώδεκα νησσῶν, ὧν τὴν πρώτην ἐσφάζαν καὶ παρέδωκαν εἰς τροφήν πρὸς τὰς λοιπὰς ἑνδεκα, ἐξηκολούθησαν δὲ νὰ πράττωσι τὸ αὐτὸ ἕως οὗ τέλος ἡ μία νῆσσα ἔφαγεν ἀπάσας τὰς λοιπὰς ἑνδεκα καὶ συνιστάτο εἰς τοὺς κοιλιδοῦλους ὡς δυναμένη νὰ παρασχη ἐξαιρετικῶς λιπαρὸν ψητόν. Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο εἶχεν ἀναδημοσιευθῇ εἰς ὅλας τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας, ἐγένετο πολὺς περὶ αὐτοῦ λόγος καὶ ἔκτοτε παρέμεινεν ἡ συνήθεια, περὶ μεγάλου τινὸς ψεύδους νὰ λέγωσιν: „αὐτὸ εἶνε πάππια“.

Ἄλλὰ περὶ τούτων δὲν ἐνδιαφέρονται ἴσως πολὺ οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται, ἐξακολουθοῦμεν λοιπὸν τὴν σειρὰν τῶν σημειώσεών μας μεταβαίνοντες ἤδη εἰς τὸν ποιητικὸν κύκνον.

Τὸ χάριεν τοῦτο πτηνὸν ἦτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Ὁ θεὸς εἶχε κρούσει ἐπὶ τῆς μακαρίας κεφαλῆς του τὴν λιγύφθογγον λύραν του καὶ οὕτω καθηγίασεν αὐτὸ δά τοῦ δῶρου τῆς μαντικῆς καὶ τῆς ὥδικης. Ἀλλὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἡδύνατο νὰ ἐξασκήσῃ μόνον ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου του. Ὁ δὲ Αἰλιανός γράφει περὶ τοῦ θεοῦ κύκνου: „Κύκνος δέ, ὅνπερ οὖν καὶ θεράποντα Ἀπόλλωνι ἔδοσαν ποιηταὶ καὶ λόγοι μέτρων ἀφειμένοι πολλοί, τὰ μὲν ἄλλα ὅπως μούσης τε καὶ ὦδῆς ἔχει εἰπεῖν οὐκ οἶδα· πεπίστευται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνω τοῦ χρόνου ὅτι τὸ κύκνειον οὕτω καλούμενον ἄσας εἶτα ἀποθνήσκει. τιμᾶ δὲ ἄρα αὐτὸν ἡ φύσις καὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων μᾶλλον, καὶ εἰκότως· εἴ γε τούτους μὲν καὶ ἐπαιτοῦσι καὶ θρηνοῦσιν ἄλλοι, ἐκεῖνοι δὲ εἶτε τοῦτο ἐθέλοισι εἶτε ἐκείνο, ἑαυτοῖς νέμονται.“ Ἐλέγετο δὲ ὅτι οἱ παρὰ τὸν Ἡριδανὸν κύκνοι εἶχον τὰς ὥδικὰς ταύτας ἰδιότητας καὶ τὸ ἄσμα τῶν χρησιμεύει ὡς ἀλληγορία διὰ τὰ

ἐπιθανάτια στιχουργήματα τῶν ποιητῶν, ἐν ᾧ ἄφ' ἑτέρου ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀρχαίους πολλὰ νὰ φαντασθῶσι περὶ τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς θείας του ἐμπνεύσεως. Οὕτως ὁ Αἰλιανὸς λέγει μεταξὺ ἄλλων: „Πλέον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ὁ κύκνος ἐν τοῖς μεγίστοις· οἷδ' ἐγὼ γὰρ ὁπότε τοῦ βίου τὸ τέρμα ἀφικνεῖται αὐτῷ, καὶ μέντοι καὶ εὐθύμως φέρειν αὐτὸ προσιὸν ὑπὸ τῆς φύσεως λαχὼν ἔχει δῶρον τὸ κάλλιστον· πεπίστευκε γὰρ ὅτι μηδενὸς ἀλγεινοῦ μηδὲ λυπηροῦ μέτεστι θανάτῳ. ἀνθρώποι δὲ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἴσασι δεδοίκασι, καὶ ἡγούνται μέγιστον εἶναι κακὸν αὐτό. τοσοῦτον δὲ ἄρα τῷ κύκνῳ περίεστιν εὐθυμίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ βίου τοῦ σφετέρου ἄδειν καὶ ἀνακρούεσθαι οἶον ἐπικηδεῖόν τι ἑαυτῷ μέλος . . . . οὐκοῦν καὶ ὁ κύκνος μελωδεῖ τινα ἐπικηδεῖον ἑαυτῷ μοῦσαν, ἐφόδια διδούς τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους ἢ ἔπαινον οἰκεῖόν τινα . . . .“ Ἐπίσης δὲ καὶ οἱ ναυτοποροῦντες ἐθεώρουν ὡς αἴσιον οἶωνόν τὴν καθ' ὁδὸν συνάντησιν κύκνων, ὁ δὲ Κρονίων κατέβη ἐν μορφῇ κύκνου πρὸς τὴν Αἴδαν, ἵνα ἐξαπατήσῃ τὴν ζηλότυπον ἐπαγρύπνησιν τῆς ὑπερηφάνου Ἥρας. Καὶ ἐν τῇ γερμανικῇ μυθολογίᾳ σημαντικὴν κατέχουσι θέσιν αἱ πρὸς τὸν κύκνον σχετιζόμεναι ἀλληγορίαι, διότι ἦτον ἀφιερωμένος εἰς τὰς φωτοβόλους θεὰς τῶν ἀνέμων, αἱ δὲ παρθένοι τοῦ πολέμου, ὧν εἰκόνα ἐξ ἀγάλματος ἔχομεν ἤδη παραθέσει ἐν τινι τῶν προηγουμένων τευχῶν τῆς „Κλειῶς“, πολυτάκις ἐλάμβανον μορφήν κύκνων. Ἐντεῦθεν ἐπήγαγεν ἐπίσης καὶ ἡ παράδοσις τοῦ ἥρωος Lohengrin, ὅστις ἀφίκετο ἐκ χώρας ξένης καὶ ἀγνώστου ἐπὶ πλοιαρίου συρομένου ὑφ' ἐνὸς κύκνου, ἥτοι τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μαντικῆς.

Ἡ χελιδὼν δὲν ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ ἀλληγορικὴν σημασίαν, τρέφεται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα τῶν ὠφελίμων καταστροφῶν, ἃς ἐπιφέρει εἰς τὰ ἔντομα, θεωρεῖται δέ, ὅπως καὶ ὁ κορυδαλός, ὡς προάγγελος τοῦ προσεγγίζοντος ἔαρος.

Σύμβολον τῆς κλοπῆς εἶνε ἡ κίσσα, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην ὡς „Gazza ladra“ ἐστιγματίσθη καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς σκηνῆς, διὰ τοῦ γνωστοῦ μελοδράματος τοῦ Ροσσίνι. Καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀρχαιότητα ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπαίσιος οἶωνός, ἴσως διότι ἡδύνατο νὰ μιμηθῇ τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου, καθάπερ λέγει καὶ ὁ Αἰλιανός: „ἡ κίττα δ' οὖν καὶ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τοῦ δὲ ἀνθρωπικοῦ πλέον.“

Ὁ τροχίλος (τὸ κοινῶς λεγόμεν. *τροποκάρυδον*) καὶ ὁ κόκκυξ εἶνε σύμβολα τῆς θρασείας δολιότητος, τῆς ἐπιδιωκούσης τὸ ἴδιον ὄφελος καὶ ἀποκτώσης αὐτὸ ἐπὶ τέλους. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου λέγεται, ὅτι ἀγῶνος γενομένου χάριν τῆς βασιλικῆς τιμῆς ἐκαθέσθη ὑπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ ἀετοῦ καὶ ἐκπετάσας ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς του ὑπερενέ-

κῃσεν αὐτόν, περὶ δὲ τοῦ κόκκυγος λέγεται παρ' Αἰλιανῶ: „σοφώτατος ὁ κόκκυξ καὶ πλέκειν εὐπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινότατος. ἑαυτῷ μὲν γὰρ συνεπίσταται ἐπιδάσκειν οὐ δυναμένῳ καὶ ἐκλέπειν διὰ ψυχρότητα τῆς ἐν τῷ σώματι κράσεως, ὡς φασιν, οὐκοῦν ἔταν τίκτη, οὔτε αὐτὸς νεοττιὰν ὑποπλέκει οὔτε τιθνεῖται τὰ βρέφη, φυλάττει δὲ ἄρα τοὺς τῶν νεοττιῶν δεσπότης ἀφαστώτας καὶ πλανωμένους, καὶ παρελθὼν ἐς καταγωγὴν ὀρνείαν ἐντίκτει. οὐ πάντων δὲ ὀρνέων καλῶς ἐπιτηδᾷ οὗτός γε, ἀλλὰ κορύδου καὶ φάττης καὶ χλωρίδος καὶ πάππου· τούτοις γὰρ συνεπίσταται ὁμοία αὐτῷ ὧς τίκτουσι. καὶ κενὼν μὲν αὐτῶν οὓων, οὐκ ἂν παρέλθοι· ὧν δὲ ἔνδον ὄντων εἶτα μέντοι τὰ ἑαυτοῦ παρενέμιξεν. ἐὰν δὲ ἢ πολλὰ τὰ ἐκείνων, τὰ μὲν ἐκκυλίσας ἠφάνισε, τὰ δὲ ἑαυτοῦ κατέλιπε, διαγνωσθῆναι τε καὶ φωραθῆναι δι' ὁμοιότητα μὴ δυνάμενα. καὶ οἱ μὲν ὀρνίθες οἱ προειρημένοι τὰ μηδὲν σφίσι προσήκοντα ἐκγλύφουσιν, ὑποπηνύμενα δὲ ἐκείνα ἑαυτοῖς συνεγνωκότα τὴν νοθείαν ἐκπέτεται τε καὶ παρὰ τὸν γεινόμενον στέλλεται· τῶν γὰρ πτερῶν αὐτοῖς περιχυθέντων γνωρίζεται ἀλλότρια ὄντα, καὶ αἰκίζεται πικρότατα. ὁρᾶται δὲ μίαν ὥραν τοῦ ἔτους τὴν ἀρίστην ὁ κόκκυξ· ἥρος γὰρ ὑπαρχομένου καὶ αὐτὸς ἐμφανὴς ἐστὶν ἐς ἀνατολὰς Σειρίου, εἶτα τῆς τῶν πολλῶν ὕψεως ἀνεχώρησεν.“ Ἐν ταῖς γερμανικαῖς ἰδίως χώραις ἀποδίδουσιν εἰς τὸν κόκκυγα καὶ μαντικὰς ἰδιότητας, οὕτω δὲ ὅταν τις, ἔχων χρήματα εἰς τὸ θυλάκιόν του, πρώτην φορὰν ἀκούσῃ τὴν κραυγὴν του, ὑποτίθεται ὅτι καθ' ὅλον τὸν ἐπὶόντα ἑναιετὸν θὰ ἔχῃ τὸ βαλάντιόν του πλήρες νομισμάτων, ἐκ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κραυγῶν του ἐξαρτᾶται καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν, ἅπερ ἔχει νὰ διαβιώσῃ τις ἀκόμη μετὰ τῶν ζώοντων.

Ἡ δὲ ἀηδὼν εἶνε τὸ προσφιλές τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ποιητικῶν ὕμνων σύμβολον, νομίζεται δὲ τοιαύτη ὅχι μόνον διότι, κατὰ τὸν Αἰλιανόν, εἶνε „ὀρνέων λιγυρωτάτη καὶ εὐμουσοτάτη, καὶ κατὰδαι τῶν ἐρρημαίων χωρίων εὐστομώτατα ὀρνέων καὶ τορώτατα“, ἀλλὰ καὶ διότι, κατὰ τὸν ἑλληνικὸν μῦθον, εἰς ἀηδὼνα μετεμορφώθη ἡ ὑπὸ τοῦ Τηρέως ἀτιμασθεῖσα καὶ ἐκδικηθεῖσα αὐτὸν Φιλομήλα, ἵνα ἀποφύγῃ πᾶσαν καταδίωξιν, πρὸς τοῦτοίς δὲ καὶ διότι ἀνατολικὸς τις μῦθος λέγει, ὅτι ἡ ἀηδὼν ἐρασθεῖσα τοῦ ῥόδου μέλει χάριν αὐτοῦ τὰ ὠραιότερά της ἄσματα. Ἡ ἀρχαία αὕτη ἀλληγορικὴ σημασία τῆς ἀηδὼνος διατηρήθη ἀμετάβλητος μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, τὸ δὲ μελωδικὸν πτηνὸν πολλοὶ τῶν σημερινῶν ἐρωτολήπτων νεανιῶν τοῦ συρμοῦ ἀναξίως τὸ ἐξυβρίζουσιν, προσπαθοῦντες διὰ τῶν ἀνουςίων φελλισμάτων των ν' ἀπομιμηθῶσι ποιητικῶς τὴν λιγυρὰν καὶ μελιφθογγὸν φωνὴν του.

IXNEYMON.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΜΑΣ.

Ἐπανειλημμένως ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ παρακολουθήσω μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ πρόγραμμα τῆς φίλης „Κλειῶς“, ἐχούσης τὴν ἀρχὴν νὰ δημοσιεύῃ κατὰ προτίμησιν πᾶν ὅ,τι θὰ ᾔτο ἱκανὸν νὰ συντελέσῃ ὅπωςδὴποτε καὶ εἰς τὴν παρ' ἡμῶν διάδοσιν ὑγειονομικῶν καὶ ἄλλων ὠφελίμων γνώσεων καὶ ὁδηγῶν, ὧν ἡ παραμέλησις ἐπιφέρει τόσῃν καταστροφὴν καὶ βλάβην, ὅσην οὐδεὶς, ἀγευστος πείρας ἱατρικῆς, εἰνέ ποτε δυνατόν νὰ φαντασθῇ. Οὐδόλως συμμερίζομαι τὴν ἰδέαν

τῶν διατεινομένων, ὅτι καὶ παρ' ἡμῶν, ὡς συμβαίνει παρὰ τοῖς πολλοῖς τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξαπλωθῶσιν ὅσον οἶόν τε πλεῖστα δημῶδη ἐπιστημονικὰ συγγράμματα καὶ πρὸ πάντων ἱατρικὰ βιβλία, ὑπὸ τῶν ὁποίων πᾶς τις, ὀλίγον μεμορφωμένος ἀστὸς ἢ ἀγρότης, ὁδηγούμενος νὰ μὴ ἀναγκάζεται νὰ καταφεύγῃ εἰς τὴν ἱατρικὴν βοήθειαν, ἥς αἱ ἀπαιτήσεις πολλάκις εἶνε ὅλως δυσανάλογοι πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ βαλαντίου του, ἀλλ' ἀπ' ἐναν-